

українських емігрантів (іх усіх там перебуває ледви до 200 осіб) нападають і переслідують за кожний найменший прояв приписаної законом для учителів діяльності, а в Празі нападають за бездіяльність... закидаючи, що це, мовляв, ми винні тому, що край доведено до розпуки й небезпального досі зубожіння... Словом, положення наших учителів на Закарпатті таке саме, як було положення рябка в Гулака-Артемівського.

Ось уже другий рік нашим т. зв. „договорним учителям“ не виплатили належної по умові 25 проц. оплати. Міністерство шкільництва давно вже по справу полагодило прихилно. Але шк. відділ ужив цих грошей на інші цілі; місцевим учителям виплатив усе, ба, платив навіть і за літні місяці; українці-емігранти досі ще чекають на свої тяжко запрацьовані гроші... На літо їх пускають на „зелену пашу“ без сотика... В осені, в разі потреби, анолу приймають „на час потреби“, але все більше обмежене число...

Кажуть, доростає своя інтелігенція — абсолютні тутешні середні школи, які йдуть поголовно на села учителювати. Це своєрідна „соціальна“ політика. Цим усуваються тертя на ґрунті боротьби за екзистенцію й... обмежується приплив нашої молоді до вищих шкіл, що само по собі гальмує у значній мірі поступ країни. Місцева інтелігенція ще настільки мало свідомо, що не розуміє добре того й охоче чіпляється учительських посад, сподіваючись, що матиме „певний хліб“. Але так воно не є. З кожним роком на Закарпатті прибуває число чеських шкіл і „кваліфікованих учителів“; скорше чи пізніше всіх „некваліфікованих“ будуть звільняти, замінюючи їх своїми учителями; вже тепер серед чеського учительства йде пропаганда вчити „русинську мову“ з тим, щоб дістати посаду на Закарпатті. Але вони її дістають і без знання мови.

Стан обсаджування учительських посад абсолютними ріжних середніх шкіл, а то й гімназійських шкіл довго тривати не може; що найдовше — доки є ще кілька посад, які займають „високошкільні“ емігранти. Коли їх усунуть (а це має бути вже цього року, про що кожний емігрант уже дістав повідомлення), то абсолютні середніх шкіл буде з кожним роком все прибувати, не зважаючи на всі штучні обмеження і т. п.

Тому боротьба за екзистенцію тут мусить набрати значніших розмірів. Вона вже їх набрала і то не так серед інтелігенції, якої тут, як то кажуть, як кіт наплакав, а серед селянства й робітництва, яке, змушене голодом, входить той чи інший вихід із жахливого положення. Закарпаття стало на шлях активної боротьби за право жити на своїй землі, за право вільного розвитку та свого власного самоуправління. Процес цієї боротьби затяжний.

Ми, українці, можемо бути спокійні за долю Закарпаття, яке стало без сумніву на добрий шлях і має своїх провідників, своїх свідомих селян та робітників, свідомих і свого національного „я“, і своїх інтересів господарських, культурних та політичних. Тут зростає нова молодина, яку годі буде зломити трафаретами поганого політиканства, і з якою доведеться вже небагом поважно рахуватися. А до винятків і зросту тої молоді сили, молодих активних робітників на народній ниві причинилось у львиній частині українське учительство.

Л. Вітровський.

З польської преси.

Литва й Україна.

Заява професора університету в Ковні, п. Михайла Біржішки.

Варшавський „Курєр Поранні“ з 5. ц. м. приніс обширну розмову д-ра Владислава Мєргеля з головою „Союзу Визволення Вільна“, професором Михайлом Біржішкою.

Розмова була переведена в липні ц. р. у Ковні. Часопис затитулював її „В атмосфері божевільних думок і кліматі фанатизму“. Не знаємо, чи така назва для поміщаного інтерв'ю є гарним проявом збожальності супроти литовського діяча, який дав часописові інтерв'ю, і чи соковиті характеристики Ковна та Литви рівноважать — портрет проф. Біржішки, поміщений у „Курєрі Поранні“. Однак це нас ближче не торкається, як також не торкаються всі інші рефлексії п. Мєргеля і та частина розмови, якої темою було Вільно та нинішні зв'язки литовців з Литвою із Виленщиною. З широкого інтер'ю виймаємо лише уступи, в яких виразно мова про українців.

— „Взагалі шукаємо порозуміння з тими народами, — казав проф. Біржішка, — які нашішли в межах нинішньої польської держави, і з яких кожний творить певну національно-культурну і територіальну цілість, отже з білорусами й українцями, — себто народами, які борються за свої права — за самостійність чи за якусь форму співжиття з польською державою — це річ другорядна. Словом, хочемо перетворити нинішню Польщу, однак не гадаємо, щоб згодом, коли між нами й Польщею дійде до згоди, Польща була через те розбита. Навпаки, гадаємо, що це наділоб лише інший політичний напрямок Польщі, здобулоб їй симпатії серед близьких народів, а через те зробилоб її пізніше сильнішою і суцільнішою...“

„Весь час підкреслюємо, що нашими союзниками мусять бути природні союзники, себто білорусини й українці. Лучать нас із ними спільні історичні взаємини, — ми творили довгий час спільну державу, — може спільне культурно-народне тло, в одному часі (бодай в однім історичнім періоді) ми відродилися і почали національну роботу, но і — засадничі речі! — всі змагаємо до самостійності. Гадаю навіть, що з білорусами й українцями в'яже нас щось більше, ніж з лотвишами. Поважна частина білорусів (головно в границях Польщі) це католики. Лотвиші в масі є євангеліками. З білору-

сами й українцями ми мали спільні впливи з Польщі й із Росії, підчас коли лотвиші піддавали іншим впливам, російсько-німецьким. Тому, коли частина лотвишів у боротьбі з німецькими баронами спиралася на Росію, ми старалися, щоб того не було, навіть тоді, коли така підтримка могла бути корисною. Не тверджу, щоб литовці стали через те кращими. Просто є іншими. Бо поскільки річ йде напр. про національне оствідомлення, лотвиші стоять вище від литовців. Німецька школа, яку перейшли лотвиші, була твердішою, але може й тому сприяла краще виробленню національного характеру, ніж славянська, яка була лекшою, але й не дала тих духовних і моральних вартостей, того, що таки, всупереч усьому, здобули лотвиші. Якщо не було виленської проблеми, то ті самі лотвишини, що з білорусинами й українцями, лотвиші нас може і з поляками...“

„Наше становище до Німеччини як і до СРСР є ясне. Це дві великодержави з великими апетитами. Але Польща це третя держава теж з цілком добрим апетитом. Тому в боротьбі за Вільно не хочемо полагати на таких союзників. Справа т. зв. коридору, це справа між Німеччиною і Польщею. Литва не мішається до цього. Гострота польсько-німецького конфлікту з приводу коридору йде нам — очевидно — на руку. Зрештою, після полагоди виленської справи, як також білорусько-української, прийде й у нас зміна відношення до Польщі...“

Мадярщина мріє про Закарпаття.

Будапештський „Мадярорсаг“ приніс вістку з Риму, що на думку Мусоліні, висловлену угорському прем'єрові Гембешові, Франція готова згодитись на австро-німецьке зближення. Австро-німецький блок міг би перемоворювати з Малою Антантою в справі створення господарської єдності над Дунаєм. Мусоліні мав теж заявити, що після француско-італійських переговорів розпочнеться дискусія не над можливістю реалізації мирових трактатів, але над способом реалізації постанов трактату в Тріаноні. Першою конкретною точкою плану Мусоліні було би переведення плебіситу на Закарпатській Україні, якої населення мало би рішення, чи хоче далі належати до Чехословаччини, чи вернути до Угорщини. Другим етапом було б прямування до т. зв. лінії Ротеміра.

Вістку мадярського часопису треба приймати із застереженням, бо немає урядового потвердження.

Проти самоволі партійних органів.

БЕРЛІН, 8. 8. ПАТ. Провідник націонал-соціалістичної партії, Гес, що заступає Гітлера, видав партійним установам наказ, в якому пригадує обіжники міністра Фріка, який заборонив партійним органам мішатися до господарських справ і узурпувати собі урядові компетенції. Гес закликає партійні установи держатися точно визначених границь, заповідаючи репресії проти мальконтентів.

„ТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 10. СЕРПНЯ 1935.
ЛЕР ЯСІНЧУК.

НЬЮ ЙОРК.

Українські церкви. — Волстріт. — Найбільша шафа у світі. — Китайська дільниця. — Муринське місто.

Триста літ тому відкупив голландські приходи весь острів Мангеттен від індіан за 24 дол., але й того не платили готівкою, тільки горішками, ринками й іншою подібною „монетою“ та мабути — горішками. Можна собі уявити, яка це мусіла бути маленька оселя. Вона розрослася знад моря в гору. Ріжний вік Нью Йорку мав ріжні свої осередки, які пересуналися шораз вище. Демі й ними залишилися — для ріжної верстви людей. Вулиці, які туди проходили, навіть сьогодні ширші й рухливіші; 14-та вулиця, називана „жидівським бродвеем“ (хоч і дійсно Бродвеем нічого не хибує...), 23-та, 34-та, 42-та і т. д. Ті вулиці й сьогодні замініли. При 14-й вулиці з хмародером електричної компанії Едісона розтагується Юніон сквер (Union square), який українці називають „Оніон“, себто цибулинний; сквер гарно тепер уладжений і на ньому мало не щодня вісують білшовики. При довшій частині цієї вулиці стоїть чужа стилем — українська православна церква. При 25-тій вулиці і Медізон сквер з гарною вежею аскураційної компанії, на якій годинник проміру 9 метрів кожної чверть години вилазює павожи, поважну арію. Визно, що ця медоля подобається американцям, бо вежею годинника обіжних міст населяють її хоч — шапани-

да — не краще, як вуличний крикач оперового артиста, або „катеринка“ симфонічну оркестру.

Там на долі, де кінчиться Нью Йорк, а де він колись починався, зберігся ще й досі головний нерв не тільки Нью Йорку й Америки, але — чи не світу. Там лежить вузьенька тісна вуличка — Волстріт (Wall Street) зі своєю біржою (New York Stock Exchange), якої віжки керують світовим богатством, за якої словом це богатство росте, або паде. В безпосередній віддалі від цієї вулички стоїть при Бродвееві лизним дивом церкв в готичному стилі св. Тройці, а не далеко відти найстарша ньюйорська будівля, церквця св. Павла зі старим, гарно удержаним цвинтарем коло неї. Може він не такий дуже старий, але 300 чи 250 літ для Америки — це вже дуже старі часи.

Цей Волстріт стоїть на місці валу, яким забезпечилися голландці перед нападом індіан, або — як записує Павло Моранд легенду у книжці „Нью Йорк“ — і перед вовками. Такий дикий мав бути цей кусник світа в XVI. ст. Тепер тут і святиня мамони: скарб Нью Йорку. Він стоїть на місці, де Вашингтон склав народові присягу як перший президент Злуч. Держав (30. квітня 1789 р.). В цьому будинку приміщенна найбільша шафа на світі, що має п'ять поверхів у глиб; вона опанована може ліпше, як найліпша кріпність на світі, і не диво: тут захована неправдоподібна скількість золота в штабах, бралах, стовпах, кістках чи як там його формують (у 1932 р. було 3 мільярди 818 мільонів доларів). Отже тут справжня палата Всесильного Доляра, цієї надії, а тепер постраху світа.

В цій частині міста прегарний хмародер Янгера, відомий в нас компанії машин до шит-

тя, кольосальний хмародер телефонної і телеграфної компанії й усяких інших купецьких та корабельних фірм.

На окрему згадку заслуговує в Нью Йорку китайська „нігерська“ дільниця. Т. зв. Chinatown (Чайнетавн) — це „Далекий Схід“, перенесений на захід. Можна догадатися наперед, що цей „Схід“ буде тут перефільтрований. Тільки дуже тісна і брудна вулиця з купами сміття та крамничні вивіски, що спадають вузькими язиками з жердох у долину з китайськими написами, пригадують, що це китайська частина. Треба шойно пригнутися, щоб в пісумерку доглядати вистаючі вилиці, безводні блякові лиця тутешніх мешканців, що не прикрашують голови сплетеною косою, що не мають на собі ані широких штанів, ані вільних кабатів, ані мисковатих капелюхів, як то ми навчилися представляти собі китайців. Вони вже „позахідніли“. В руках неодного можна побачити часопис з грубим друком у рядках, що йдуть з гори в долину. Злоза забруканих вікон визирає цукрова троцца, брудний шовк ніжних барв та виробі зі слоневої кости. Але ці самі річі, тільки чистіші, можна купити також у величавих крамничках а мериканців на славній „п'ятій енії“ таксамо, як виробі індійські, японські, голландські, навіть російські, а між ними й наші. Перед кожним домом чорна челюсть, яку не раз бачать і в нас на кримінальних фільмах з американського життя. Туди затягають свої невинні й нещасні жертви китайці — на фільми. В їхніх ресторанах усі спеціальні зі слимаками виключно і з рижом, який треба їсти палочками. Великий присмак — то chop suey (чап сюй), скільчений риж і ще щось там, що не кожний може їсти. А їхні солодощі

Масові арештування комуністів.

БЕРЛІН, 8. 8. ПАТ. Арештування комуністів у Німеччині тривають далі. В Берліні поліція спіяла 60 комуністів, в Магдебурзі 46, в Бонні 27, у Бреславі 23, в Гельзенкірхен 9 осіб.

БЕРЛІН, 8. 8. ПАТ. Тайна поліція на основі звинувачень двох комуністичних провідників Коска і Пудла, арештованих з 15 товаришами, викрила організацію „Роте Гільфе“, що веде протидержавну роботу. В берлінських бюрох цієї організації арештовано багато емісарів, що перебували в Німеччині під фальшивими документами. Доходження ствердили, що комітети розвивають живу діяльність серед сільського населення, роздуваючи невдоволення з гітлерівської влади та організуючи головний селянський комітет.

БЕРЛІН. В часі перемаршу штурмовиків тайна поліція арештувала в неділю 25 комуністів, що демонстрували на вулиці. Під час облави, переведеної вночі з неділі на понеділок, арештовано 31 дальших осіб, яких відставлено до концентраційного табору в Оранієнбурзі.

Шкільний наш час

Револьта на Кубі.

ГАВАНА, 8. 8. ПАТ. В америкнаському поєтовстві відбулася конференція представників партій, на якій рішено однодушно домогатися уступлення президента Машадо. Армія увійшла до Гавани й опанувала місто. Військо гри допомозі поліції старалося розігнати орбу, яка радісно маніфестувала, коли розійшлася чутка про уступлення Машада. Стрінувшись з опором, військо і поліція зробили вжиток зі зброї, стріляючи до народу. 15 осіб убито, однак ця вістка покищо не потвердилася.

НЮ ЙОРК, 8. 8. Президент Рузвельт заоферував своє посередництво в конфлікті між президентом Куби і партіями.

ГАВАНА, 8. 8. ПАТ. Поголошка про уступлення президента Машадо, що-права, неправдива, викликала масові маніфестації, не приаяли форму заворушень. Число збитих далеко більше, ніж спершу подавано. Поліція арештувала понад 100 осіб. Амбасад у Зл. Держав перемінили на шпиталь.

Кубанський конгрес уповажнив президента Машадо припинити конституційні вольности. На цілій Кубі оголошено воєнний стан. Машадо в промові, трансмітованій радіом, звернувся з закликом до населення, закликаючи до оборони незалежності за всяку ціну.

Японія досягнула своє.

ТОКІО, 8. 8. ПАТ. Японське міністерство війни видало комунікат, яким повідомляє, що відкликано японські війська на південь від великого китайського муру і там закінчило свої воєнні операції.

не всякому даються проковтнути. Може це арештою лише упередження.

На горі міста, від 106-ої вулиці, тягнеться окрема частина міста, яку заселяють чорні. Це Гарлем. Чорні ніде на світі не мають свого міста. Тому Гарлем цікавий. Цеж найбільша оселя муринів, 380.000 у збитій масі. Це муринське гето. По вулицях чорно, аж чорно. Повно баранячих головок. Та ще мушини у міжнародньому одязі нічого собі. Бувають між ними навіть уродливі, як от залізничні носильщики, кельнери чи навіть чистильщики чобіт. Але для гарних чорних жінок — ніяка краса, ніякий крій, ані ніякий казюх не до лиця. Їм уповні вистарчала би коротка фартушина та низка слимачків на шії. На всякий випадок — не європейський крій. У цьому винувата не сама барва шкіри. Кажуть, що якісь учені винайшли препарат, що зможе усувати чорність шкіри. Все можливе. Але цей препарат напевно не усуне будови лиця. Навіть при пристосуванні такого препарату мурини таки залишаться муринами, хоч і білими...

Господарська криза, що захопила Америку від 1929 року почавши, дається чи не гірше відчувати чорним мешканцям Гарлему. Мешканці цієї культурної американської Африки здані також на добродійство. Чорні міліонери йдуть на випередки з релігійними та філантропіями інституціями. Численні добродійні кухні для чорних підтримують безплатним харчем тих, що їх криза викинула на брук. Не треба зараз думати, що це носії лахміття. Назверх вони не піднімаються від прохолоди Бродвею. Кожне з них дає про свій вигляд. Адаже вони шукають праці і їх викинули би всоди, якби так заохочували на японію.

Французько-англійський демарш в Берліні.

ПАРИЖ, 8. VIII. ПАТ. Французький амбасадор у Берліні зложив учора рано німецькому урядові заповідений демарш. Аналогічний демарш зложив попол. шарж д'афер В. Британії.

БЕРЛІН, 8. VIII. ПАТ. Бюро Вольфа повідомляє, що у зв'язку з французьким демаршем заявлено французькому амбасадорові, що справа Австрії з різних оглядів не є властива для застосування постанов пакту чотирьох держав, і тому інтервенція Франції не при чому. Подібну відповідь одержав британський шарж д'афер.

БЕРЛІН, 8. VIII. ПАТ. Півурядовий коментар до урядового комунікату в справі демаршу Франції та Англії в Берліні підкреслює, що для Німеччини ціла акція тим самим скінчилася. На думку німецьких урядових кол цілу акцію викликала французька й англійська преса, маючи на увазі не оборону загроженої суверенності Австрії, але зміцнення уряду Дольфуса в очах

заграниці. Заграниця преса, виводить коментар, повинна була заздалегідь бути приготівана, що тим шляхом не дасться нічого досягнути, причому ледви чи прийшло би до інтервенції, якби міністри закордонних справ Франції й Англії находилися в столицях своїх держав. Справа розігралася тільки між державними секретарями трьох держав. Почина вийшов очевидно з Парижа. При тій нагоді слід ще раз підкреслити, каже даліше комунікат, що пакт чотирьох не є відповідною плятформою для таких справ. Він не має служити до полагоджування справ між одним з партнерів і п'ятою державою, а тільки до пацифікації світа і то у формі найближшій. В кожному випадку пакт не дає основ до обвинувачення проти одного з чотирьох партнерів.

Ранішня преса пробує алегковажити демарш Франції й Англії, представляючи його невеликим кроком.

Чому наша молодь не знає рідної історії?

Голос читача — з покликом до істориків-педагогів.

У зв'язку зі статтею „Навчання української історії в школах“ прошу дозволити мені висловити ось тих кілька думок:

У тій статті шан. автор висловив думку, що сучасна українська молодь виказує мале зацікавлення рідною історією. Я, сам студент, із численних розмов з товаришами, виніс таке враження, що сучасна гімназія і студ. молодь не тільки виказує справді мале зацікавлення українською історією, але що знання рідної історії є у неї просто скандальне. Ще найбільше знання історії виносить молодь зі шкіл Р. Школи, зате зі шкіл державних, навіть українських, майже ніякого. Знання історії представляється у більшій частині молоді так: Менш-більше знають історію до Ярослава Мудрого. (З датами історичними слаба справа). Питати когонебудь про „якийсь“ зїзд в Любечі, „якогось“ Всеволода, Вол. Мономаха і про цілу історію після поділу української держави, про процес замирання старої Русі під литовським і польським пануванням — шкода труду. З доби козацької знає ще молодь про Хмельницького, Виговського, Мазепу (але дати історичні також мало хто знає), але спитати когонебудь про процес

народни козащини, перші козацькі повстання, а опісля вичислити всіх гетьманів від Хмельницького до Розумовського і важніші події їх панування — на такий запит вдоволяючи відповідь дасть хіба один на тисячку.

Так отже знання української історії у молоді представляється погано. Лихові треба заридити. Як головну причину того стану я вважаю брак відповідного підручника. Підручник, якого тепер уживають в гімназіях, є призначений для молоді літ 10—13 і для старшої молоді не надається. З інших „Історія Аркаса“ перестаріла і не відповідає нинішнім вимогам науки, і зрештою вичерпана. Є ще монографічні видання і кілька видань популярних. Тому виступає пекуча потреба видати новий підручник, яких 300—400 сторін, ново-опрацьований. Думаю, що тої праці міг би піднятися котрийсь з сучасних, галицьких істориків-педагогів, серед яких масмо світли імена вчених і популяризаторів рідної історії. Кслиж такий підручник появляється, то — гадаємо — ми вже є настільки здисциплінованою нацією, що кожний її член уважав би своїм обов'язком його купити, ну... і добре його вивчити. Осип Губчак, студ. права.

З наших літниць і живців.

ЩЕ ПРО КРИНИЦЮ.

Кореспонденція з Криниці, поміщена в 203 ч. „Діла“ з дня 5. серпня п. р., потребує доповнення і вяснення, якщо має служити інформаціями та зорієнтуванням українського громадянства, що тут діється.

У цім другім, тобто найкращім сезоні, зіхало стільки літників, що ріжниця з попередніми роками нема. Є тепер понад 13.000 гостей. Криза між ними не видно. Все вистроєне і розбавлене. Тон надають вищі урядовці та їх родини. Загал лікуванців творять такі жиди, інтелігенти і прості. Дорожнеча не така велика, бо можна дістати ціле удержання від 6—12 зол. денно. Але найдешевше для родини приїхати з власною кухнею, винаймати хату в селі Криниці (а хати тепер тут до цього приспособлені) і можна перевести цілі вакації за ті самі гроші, що й у Львові, чи в якомсь іншій місці. До купелів можна доходити, у світлі дні доїздити.

Крім села Криниці можна дістати дешеве місце у Солотвинах, які розбудувалися так, що кінцем сягають до Криниці-живця.

З гостей в цім сезоні найбільшою атракцією був, зрозуміло, польський нунцій монс. Мармаджі, що вже відїхав до Закопаного (може лише тимчасово виїхав). І довкола його особу скупчилося тут багато подій: головно візанти, поїздки, ревізанти, конференції, котрі напевно є не лише okazіjні і куртуазійні. Тут твориться щось і то в нашій справі. Але заки до цього приїду, слід справити одну подану в „Ділі“ „Гостем з Криниці“ невільну інформацію, що з приїздом нунція Мармаджі до Криниці приїхав тарнівський єпископ о. Лісовський, що обв'язав його по своїй дієцезії, а даліше, що мають приїхати ще вірм. архієпископ Теодорич та примас Польщі кард. Галонд; „а з нашої сторони, нажалі, нема нікого, щоб пояснив йому, на чий землі лежить Криниця і що він саме перебуває на нашій Лемківщині“ і т. д.

В імя правди треба ствердити і громадянство успокоїти, що з української сторони справи не занедбані. А саме зараз слідуючого дня по приїзді нунція до Криниці, ще переш приїздом єп. Лісовського з Тарнова, пішла від перемського гр. кат. єпископа депутація (бо

Пресв. Йосафат Коциловський в наслідок зтвореного на Лемківщині положення ледви чи може сюди особисто приїхати), щоби повитати на терені перемської гр. кат. дієцезії цього найвищого в державі церковного достойника. У склад тої делегації входили: єпископський візятатор на Лемківщину о. крил. Іван Качмар, парох зі Злоцького, о. Микола Білик, теперішній завідувач парохії у Криниці і перебуваючий з Перемішля на літницях в Жегестові о. д-р Степан Голіцький, молодий священик, що повернувся щойно в цім році зі студій в Римі і володіє вповні італійською мовою. Нунцій депутація прийняв і про що треба було, депутація говорила, ще й вручила відповідне писмо. Справа очевидно торкалася також і подій на Лемківщині, які тепер тут відбуваються, але про це у слідуючій окремій статті.

Літник.

МУШИНА.

Мушина, що лежить над Попрадом між Жегестовом і Криницею, є літницею і живцем. Положення її справді гарне. Лежить вона у кітаних серед гір з просміком долиною Попраду на полюдне на Словаччину, чи радше на Спіжську Русь. Купелі знамениті у рвучім і теплім Попраді, а пляжа велика і ангідна. На р. Мушинці, що вливається саме при пляжі до Попраду, вільно ловити риби; а що багато в ній іструтів, то сезонних рибаків, повні береги. При пляжі грище; повне воно гамору від Молоді, що грає в копаній мяч, кошкіаку, тенніс, або пописується на реку, а діти на гоїданках. Дещо подається на реку, а діти на гоїданках. Дещо подається грає музика. Отже вигода велика: можна слухати музики, гриються на сонці або купуючись у хвлях Попраду. То є саме найсимпатичніша сторона мушинського літництва. Пані твердять, що найсимпатичніша сторона — це повна свобода рухів у купельних строях. Всі, що лише собі цього бажають, ходять у пляжових сподинах по місті, пляжі, в купельнім заведенні, а мужчини також по місті в піжамах, а на пляжі лише в купельних штаних.

Мушина як живець має ті самі прикмети, що і Криниця: мінеральні щавові купелі і боровину. Лише, що сильніші ці купелі, а дешевші. Зате примітивізм страшний. Хоч чистота асоді велика. Купельне заведення не може наразі розбудуватися, бо не має грошей, а уряд позички не хоче дати, щоби, як кажуть, не робити хом

курений „жондовий“ Криничі. Такса коштує 10 зол., мінеральна купіль 2,50 зол., а борівина 5 зол. Побут у Мушині також не дорогий: від 6—8 зол. денно в пенсіонатах. Харчування в ресторанах дешевше. Наші лемки приносять подостатком молока, суніць, афін, грибів і яєць.

Гостей в цій зоні понад 3.000; переважно жида і варшависти. Українців мало: всього кілька осіб. А шкода, тим більше, що тут докучає чисто українські лемківські села, що кінчать нашу етнографічну територію, повну історично-культурних пам'яток. У самій Мушині церкви нема, є лише хрест на горі мішанина, орто-католи, де колись стояла, як оповідають,

церква. Греко-католи, уже майже нема в місті. Філія „Учительської Взаємної Помочі“ на вулиці Новий Санч має тут свій дімок, що його набув уже по війні при ліквідації лемківської кредитівки „Надежда“ учитель з Ястрибики п. Петро Трускавецький. Але в цій домі нині містяться життєві т-во „Макабі“ з випозичальною книжкою. Є тут суд, нотаріат, станція граничної сторожі, але української інтелігенції нема, крім двох адвокатів: д-ра Семена Булика, що даліше є адвокатом „руським“ і д-ра Степана Хиліяка, що чи не перший з молодших лемків еволюціонував до українців. В околиці є гарні одиниці: українці між священниками й учителями.

Літник.

З природи й техніки.

МАЛЯРІЯ В ІТАЛІЇ.

Відкрита в Римі виставка випадків (скульптурних) Італії освітлює боротьбу Італійського уряду із змислом пропаганди. Тут слід пригадати, що Італія має тільки три провінції, вільні від малярії, а саме: Лігурія, себто Рів'єру, узбережжя смугу доокруги Лігурського залу на заході, Мархія з Анконою на східній бережній та тридентську Венецію, себто південний Тироль на півночі. Всі інші провінції є в меншій або більшій ступені zagrożені малярією так, що на 92 повітх випадає 62 повітх, в яких урядом спостерігали випадки малярії. Якщо рахувати випадки цієї недуги по громадах, то на 7.310 громад випадає аж 2.231 громад, у яких панує малярія. 36 відсотків Італійців, себто біля 15 мільонів, живе в маляричних околицях, з того аж 4 мільйони проживає в околицях, де малярія лютує безсладно. Найбільше zagrożені малярією: великий острів на заході Сардинія, східний півострів Апулія та острів Сицилія на півдні.

Боротьба з малярією ведеться в Італії на основі законів про санітарну реформу з 1923 р., закону про укладання (скульптурні) з 1924 р., загального закону про скульптурування з 1928 р. та новелі до нього з 1932 р. До 1922 року ця боротьба була спрямована головним чином проти зросту випадків малярії внаслідок світової війни, зате в останніх трьох роках проти зросту випадків малярії внаслідок напливу великої кількості робітників до маляричних околиць, які мають бути скульптуровані саме цими робітниками. Крім цього Італійський уряд роздає між населенням хімічні препарати, відомі як багва та бореться з пазою комарів, що враз зі своєю савною заносить зарази малярії до людської крові.

Цікаві є висліди цієї боротьби на основі офіційної статистики. До 1900 року умирало в Італії 15 тисяч людей річно від малярії. В 1922 р. померлих від малярії було 4.085, в 1930 р. вже тільки 2.781. Цей спадок смертельних випадків відноситься також до південної Італії, де хід недуги значно важчий від її ходу в північній Італії. Якщо окремо брати на увагу південну й північну Італію, то статистика вказує, що на один мільйон мешканців у північній Італії кількість випадків смерті зменшилася із 124 на 13, зате в південній Італії зменшилася із 1.485 випадків на 156, себто зменшення річне 90 відсотком. Хоч, як бачимо з цього, смертність від малярії на півдні значно більша від смертності на півночі, то можна надіятися, що енергійний і під цим оглядом Італійський уряд опанує незабаром і цю пазу.

ПНЕВМАТИЧНІ КОЛЕСА НА АМЕРИКАНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ.

Після французів почали стосувати й американці гумові колеса при залізничних возах. Проба переводили в той спосіб, що у Фальорді пускали по залізничних шинах відповідно сконструювані залізничні вози. Один з таких возів відбув дорогу довту на 653 кілометри в 378 хвилин, себто на годину робив понад 103 кілометра. Максимальна швидкість цього возу була на деяких відтинках дороги рівна 140 кілометрам на годину. Щоби перевірити, як завоюється такий віз після тріскання пневматика, перестріляли лімусе передній пневматик під час повного бігу воза револьверовою кулею. Виявилось, що, не шкодячи на це ушкодження, віз порушувався зі швидкістю 65 до 80 кілометрів навіть закриваним шляхом.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Два великі процеси в Букарешті.

Перед воєнним судом у Букарешті відбуваються два великі процеси: проти страйкарів з Гривіні йде процес уже 21-й день, а проти грека-станника чехословацької фірми Шкода Брунона Селецького 5-й день. Селецького судять за те, що він покривав урядові печатки на дверях записаних кімнат і чотирьох записаних залізних кас. На розправу покликані 42 свідків, між ними кількох міністрів, високих генералів тощо.

БАЛЬБО ВІДЛЕТІВ.

КЛЕРЕНВІЛ (Нова Земля), 8. 8. ПАТ. Ескадра ген. Бальбо відлетіла в год. 2.45 (місцевий час).

УСПІХ ЛЕТУНІВ.

З Парижа повідомляють, що летун Коде та Росі перелетіли від Алепо в Сирій в год. 13.30 і так побили на 160 миль рекорд довжини лету без осідання, установлений Гейфортон і Ніколетом.

По широкому світі.

— Націонал-соціалістичний пастор Міх-маер виступив на вічу в Ниріберзі з доповіддю, щоб карати смертю жида, який зведе дівчину арійського походження.

— Сенат м. Гамбурга рішив здержати виплату допомог на основі соціальних чинностей особам, яким доказано, що діють тайні вкладачі до партійних кас соц.-демократичних або комуністичних організацій.

— На австро-баварській границі прийшло між пограничною сторожею до перестрілки, в якій вбито одного австрійця.

— Паризький „Ле Котіден“ довідався з Москви, що радянський уряд заборонив усім закордонним заступництвом вдаватися в якісь-будь зносини з Троцьким, який перебуває у Франції.

— Округна управа націонал-соціалістичної партії у Бреславі оголосила розпорядок, яким заборонила мальованим жінкам вступ на всякі імпрези. Організатори різних зборів мають строго контролювати учасниць.

— 9 —

ПОВНИЙ РОСТИННИЙ КОРМ ДЛЯ КВІТІВ І КІМНАТНИХ РОСТИН

НАВОЗОВІ ПАСТИЛЬКИ „Т. Е. С. П.“

ДІСТАТИ МОЖНА В ДРОГУЕРІЯХ, СКЛАДАХ АПТЕЧНИХ, НАСІННЯ І Т. П. — ЦІНА 50 СОТ. ЗА 20 ПАСТИЛЬОК

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 10. СЕРПНЯ 1933.

КОНСТ. МАЛИЦЬКА.

Проходом по львівських вакаційних півоселях.

Цього року вперше від низки літ (від 1921 р.) т-во „Захоронка“ влаштувало знову вакаційні півоселі для дітей своїх захоронів і рідної школи. Примістило їх у шістьох пунктах Львова і найближчих передмість. Півоселі тривали шість тижнів від 20. червня до 5. серпня і вели свою щоденну роботу й заняття з дітьми від 9-ої рано до 5-ої пополудні під проводом вишкolenих провідниць-садівничок.

Користаючи з вакаційного „відлиху“, заходжу до тих півосель, щоб приглянутися, як живуть і почувуються там наші діти і який освітотичний вислід тої їхньої вакації.

Зачинаю від найближчої мені по сусідству личаківської ділянки. Півоселя міститься тут в будинку школи ім. князя Льва при вул. Крулярській і має до своєї диспозиції кілька класів (штанів, ідальня, забавова) і велике, дуже велике подвір'я. Багато простору — візрива чистота. Одна недогода: обід приходиться варити трохи подальше на другій вулиці в кухні захоронки. Але — як мене впевняють — з тим дають собі раду. Заходжу саме рано, як дітвора щойно посхидилася і при чистеньких низьких столиках заїдає друге снідання. На столиках стоять цвіти у скляночках; самі діти привносять їх щодня, щоб прикрасити свою кімнатку. Це точка їх амбіцій, щоб щодня свіжі цвіти були на столиках. Снідання принесені собі з дому: хто флишину халарка, хто каву, а в кожного великий кусок хліба, намащений маслом або мармелядою. Є й такі діти (щось біля 12), які тут на місці дістають даром снідання: молоко з хлібом.

Провідниця п. Юлія Мишик була чотири роки учителькою на Поліссі, але недавно звільнилася й з посади і тепер баче вона присвятивши

вповні праці в захоронках і діточих садках. Як мене інформує, її півоселя має 52 дітей — по половині хлопців і дівчат; шкільних дітей в тому числі 24. Вік від трьох літ до одинадцяти.

По сніданні ходять діти звичайно з учителькою на прохід на Погулянку або на Кайзервальд — і сьогодні хотіла вивести їх кудись подальше, але діти просяться, щоб їх лишити таки тут, бо й так нема сонця, а на своїм подвір'ю чуються свободніше. І справді, коли сталося по їх волі, розбіглися по широкому майдані, поділяючи на гуртки й забравшись до забави. Свобідні — провідниця тільки здалека наглядає за ними. Дівчата закрутили колесо, а хлопці посідали в піску (мають його тут подостатком, таксамо в глинні) та беруться сипати „сочною“, по якій будуть перескакувати. Інші будують Високий Замок з крутими стежечками, а коли він уже на викищенні, затикають на вершечку жовто-синю хоруговку. Тут роблять це зовсім сміло, але — як розказувала мені провідниця — коли раз машерували містом на прогульці з українськими хоруговками і побачили поліціанта на коні, миттю самі, гей на команду, поховали їх поза себе, бо „він нам їх відбере — не дамо!“ Небажком дівчата покинули свою забаву і взялися ліпити з глини бабки, булочки, тісточки, які для прикраси посилять гей цукром порошком з цегли. Що при тому трохи висмаруються, річ певна, та це не так страшно, бо всі вони босі, а штани та суконки повище колін. Зате яка це радість для дітвори копошитися в теплім пісочку, прилягти до зеленої травиці!

Прошаю з дітьми, хоч вони запрошують мене лишитися на обіді, бо має бути зупа з черницею і гуляш з картопельками. А в зупі мають плавати цілі малини — яка розкіш по одній їх айдоложувати! „Меню“ справді дуже спокусливе, але не можу з нього користати й обіймаю зайти ще до них у неділю на кінцевий попис.

1. серпня звиджую стрийську півоселю при вулиці Супінського. Трапила саме на обід. У великій академічній харчівні сидить по столах

триятка малого люда у віці від 3—13 літ. Записаних 40 — сьогодні в 17 хлопців і 13 дівчаток — у тому шкільних дітей 9. Діти представляються дуже добре; чисті, здорові личка, вимиті до обіду руки, хлопці обстрижені попри голову. Свобідні, але дисципліновані. Коли подумала, що ось у тій салі цілий рік харчуються нати „найстарші“, а тепер оця дрібнота, то це зіставлення зворушує мене дуже мило. Вже тарілки налиті пахучим червоним борщем, але діти сидять, не ворухнуться. „Чому не їсте?“ — питаюсь. — „Бо тета не сказала нам ще „смачного“. — Тети-провідниця (п. Оля Чорній) нема десь під рукою, так я в її заступстві бажав всім „смачного“ і змий зворушилися ложками і діти з вдоволенням починають обідати. (Поручаю всім мамам химерних донь і синків оцей сугестивний спосіб заохоти до їди). По борщі прийшла гречана каша з гуляшем. Десятники й десятники зпоміж старших розносять і відбирають тарілки. Діти мають добрий апетит, бо сира відходять по дві-три порції на дитину. Варить для півоселі мама одного з найменших оселян, п. Вовчакова, а що не можна вгадати котра кохелька зупи і котрий шматок м'яса припаде саме її Славкові, то всі кохельки повні і всі куски великі.

По обіді йдуть діти на годинку дриму до хлопчачої школи ім. Шевченка на тім самім подвір'ю. Ця півоселя має мабуть найкраще приміщення. Крім величезної харчівні в Академічному Домі має тут у школі окрему салу на шатно, салу до спання і другу на забави. На команду провідниці кладуться діти покотом на чистенькій підлозі, боком або на спинку, з ручками під голову. Тета приспівує їм „Люлі-люлі“ і „А-а-а котки два“ і небажком замикаються оченята й діти засипляють. Тільки малий опозиціоніст Ройко Крутий, нехтуючи всі закони півоселі, поживився на чоресеч, підпер бороду ручками і вдивляється в мене великими синіми очима.

(Поводження буде.)

27. 10. 1932 (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) zakazuje założenia w Buczaczu stowarzyszenia zwykłego p. n. „Melodia Hromada”, powołując nie mam gwarancji, że działalność założyciów się mającego stowarzyszenia ograniczy się wyłącznie do czynności objętych przedłożonym mi programem. — Przeciw powyższej decyzji wolno wnieść odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu w ciągu 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu jej doręczenia. — Starosta powiatowy: w. z. Mr. Lewartowski m. p. zastępca Starosty. Czyż, jakoj гарантії треба, щоб можна оснувати українське товариство? Чим найбільшою гарантією не є сам закон про товариство, який дає змогу адміністративній владі розв'язати товариство, коли його діяльність перешкодить межд, зачеркнувши статут, або є протиставити? Тяжко прозвучить дотичного референта, як він інтерпретує постанови згаданого вгорі закону про товариства. Проти відомого рішення внесено відклик.

Діточі садки в повіті. Завдяки місцевим комітетам чи старшинам Кружків „Рідної Школи” і Пов. Кружка „Р. Школи” в Бучачі основано цього року 6 діточих садків у буч. повіті. Садки маємо в місцевостях: Коропець (містечко) 2 садки: на Лутях і Перевозці (один веде п. В. Крушельницька, другий п. М. Кізімонич), Остра (Віс-гра) (веде п. О. Косарчин), Стінка (веде п. О. Нітквич), Сакморохи (веде п. Чапельська А.) і Соколя (веде п. Крушельницька Д.). Зацікавлення садками, крім Соко-

лози, навагал відволікаюче. Найкраще представляються садки в Коропці. Всі провінційні садки з Бучача, дні з них покинули курс ведення діточих садків.

Окружне Свято „Просвіти” в Язвині, пов. Бучач. Захотом відкрити читальні „Просвіти” в Язвині при допомозі Філі „Просвіти” в Бучачі відбулося дня 18 липня ц. р. в Язвині Окружне Свято „Просвіти”, що випало до свята гарно. Учасників були два тисячі. На святі були прийняті делегати Філі в Бучачі та інших товариств, як також посол Олекса Яворський. Побажанням було частіше улашувати в Язвині всякого роду свята, бо Язвинщина — це найбільш занедбана частина бучачького повіту.

Чимраз більше людей до праці. До недавня ще в бучачьким повіті крім одного ліжаря в самим Бучачі не було ліжарів-українців і наряд мусів користати з услуг чужинців, котрі часто в немилосерпний спосіб кували платити собі за візити. Щойно в останні часи зайшла зміна. У всіх чотирьох містечках повіту ослі ліжарі-українці, а саме: в Монастирських д-р Балах, в Поточі д-р Юревич, в Коропці д-р Ремешняк і в Барині д-р Осінчук. Може і не всім їм у початках матеріально як слід медетсь, але у великій мірі залежить це з від них самих. Коли вони будуть приривати на суспільним полі, тоді і їхнє положення безперечно покращає, бо тільки тоді можна від суспільности чогосьбудь вимагати, коли їй також щонебудь дається, в цьому випадку своєю пра-

цєю. А праці на місцях треба, бо в деяких місцевостях як от у Поточі Золотім, то просто жалкий стик. Озвоний тамошний адвокат д-р Кречковський не тільки нічого не працює, але й не має ані розуміння для суспільної праці. Такі люди своїм прикладом огорюють і осли і місця, бо від кожного вимагають праці, а бодяй нахитити і трошки заохоти, як не від людини незалежності матеріально?

СПОРТ.

МИСТЕЦТВО У. С. С.

Мета — Комета 4:1 (3:1). Ворота для Меті стріли: Лотоцький П., Марушич і Пелешак П. (2), для Комети дівин кривини з вільного. Суддя п. Гинтейко мусів сушити з гриша Кошана (Мета) і Лотоцького І (Мета).

Дніпро — Соки IV 3:2 (1:1). Несподівано перемогла дивиницького Дніпра, що грав незвичайно вибіто, для Сокол IV Терлецький і Мельник.

Чорноморці — УРСК 4:0. Велика перевага Чорноморців над ремісниками, які мусів податися перед і границями Чорноморцями.

ЧЕРНІВЦІ. ДОВБУШ — МАКАБІ 2:2 (2:2).

Резервна дружина Довбуша освітнула в анжанах з Макабі в Дорогому ремісний висад.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театри вечинні а причини ферій.

Кіна.

АДРІА: „Розбійники на пустині”.
АПОЛЬО: „Вбивство над ранком”.
АТЛАНТИК: вечинні до 15. серпня ц. р.
КАСІНО: „В подругий неволі”.
КОПЕРНИК: „Сміх у пеклі”, „Кон і Келлі в тарапатах”.
МАРУСЕНЬКА: „Сміх у пеклі”, „Кон і Келлі в тарапатах”.
МІРАЖ: „Бічна вулиця”.
МУЗА: „Тайний детектив”.
ПАЛАС: „Моя дружина — авантюристка”.
ПАН: „Чоловік малва”.
ПАСАЖ: „Тайна любовця княгині Габсбургів”.
СТІЛБЕВ: вечинні з приводу реконструкції.
ХІМЕРА: „Сальто мортале” та комедія „Задричний шофер”.
УТІХА: „Великоміські вулиці” та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 9. серпня 1933.

Мор. Острава (263,8) 12.30 Віськ. музика, 20.00 Співа, музика; Міланно (331,4) 20.35 „Весела адова” оп. Легара; Гельсінгфорс (368,1) 19.25 Пісоники; Біагрод (429,7) 20.00 Пісоники; Рим (441,2) 17.15 22.00 Концерт; Прага (485,6) 14.50 Концерт; Відень (518,1) 17.20 Солисти, 19.00 Концерт; Будапешт (550,6) 16.00 Циг. музика; Любана (575) 20.00 Співа; Харків (937,5) 30 Музика для дітей, 9.30 Рос. нар. музика, 13.50 Радіокомпозиція, 15.00 Солисти, 15.00 Українське тріо, 19.00 Симф. концерт.

Четвер, 10. серпня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.10 Концерт ор. оркестри; Штрасбург (345,2) 20.30 „Отель” оп. Верді; Штутгарт (360,6) 20.00 „Весела війна” оп. І. Штрауса; Біагрод (429,7) 12.05 Циг. музика, 15.30 Співа; Прага (485,6) 19.25 Пісоники; Відень (518,1) 17.00 Жінка в Фавіаці; 17.25 Співа, музика, 19.00 Концерт творів Лео Фалі; Будапешт (550,6) 12.50 Віськ. музика, 17.00 Циг. музика; Любана (575) 20.30 Пісоники; Харків (937,5) 9.00, 15.00, 18.00, 19.30 Концерт, 13.50 Українська музика.

Львівське радіо.

Середа, 9. серпня 1933.

7.00—7.55 Радіоніа являння; 12.05, 12.35, 14.55, 15.15 Грамфон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжжя біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Балада; 17.15 Концерт (хор); 17.15 Поляки в Америці; 18.35 Солисти (музика, співа); 19.40 Літ. четвергодиня; 20.00 Канар. концерт; 21.10 Легка музика; 22.00, 22.40 Танцюва музика; 22.25 Спортові вістки.

Четвер, 10. серпня 1933.

7.00—7.55 Радіоніа являння; 12.05, 12.35 Концерт оркестри; 14.55, 15.15, 15.50, 16.30 16.00 Грамфон; 15.25 Господарський ко-

мунікат; 15.35 Збіжжя біржа; 17.00 Відк. „Історія одного класу”; 17.15 Славянські пісні (сербські, боснійські, хорватські, болгарські, чеські, українська думка, білоруські); 17.40 Пісоники (жидівські); 18.15 Славянські І. Собіського; 18.35 Оркестра; 19.40 Фейла; „Дерева, зубри, баталює”; 20.00 Трансмі з Будапешту: Фрагмент із міжмар. табору скатів; 20.30 Концерт; 21.40 Скрипка; 22.00, 22.40 Танцюва музика; 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над парітас 200 км. Шни ринк.	ЗОЛОТИ	
	від	до
Пшениця двірська	28—	28 50
Пшениця збірна	27—	27 50
Жито одношале	18—	18 25
Жито збірне	17 50	17 75
Ячмінь двір. одношаль	13—	13 50
Ячмінь на мліво	12—	12 50
Овес галицький	11—	11 50
Овес замочий	10—	10 50
Овес збірний	8 50	9—
Кукурудза крава	17—	18—
Вараболя промисл.	2 50	3—
Фасоля біла	18—	20—
Фасоля колірова	13—	14 50
Фасоля краса (з мішк.)	16—	16—
Горох пів-Вікторія	27—	29—
Горох полесий	20—	22 50
Бобик	10—	10 50
Вика чорна	8 50	9—
Вика сіра	6 50	7—
Сіно солодке прасов.	6 50	7—
Солома прасована	4 50	5—
Гречка	13 50	14—
Льон	38—	40—
Льон синій	8 50	8 75
Вісники житні	6 50	6 75
Вісники пшеничні	8 25	8 50
Пшона	28—	29—
Просо крава	28—	29—
Макухи льняні	17—	18—
Конюшина черв. зв.	85—	90—
Мак синій	180—	190—
Мак синій	160—	170—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	29 50	30—
Пшениця збірна	27 50	28—
Жито одношале	20—	20 25
Жито збірне	19 50	19 75
Ячмінь на мліво	13 25	13 75
Овес двірський	12 50	13—
Овес двірський замочк.	11 50	12—
Овес збірний	10—	10 50
Мука пшен. люксово	57 50	58—
Мука пшен. 65 проц.	55—	55 50
Мука житня тир уряд.	35 50	39—
Вісізки житні	6 75	7—
Вісізки пшеничні	9—	9—
Крупи ячмінні грубіші	26—	30—
Пшоно ч. 1	38—	40—
Пеняць ч. 10	28—	30 50
Сіно солодке кр. пр.	7 50	8—

ГРОШІ.

Долар в приватних оборотах зол. 6.60 — 6.61.

Золото: долари 9.06—9.20, 20 франк. 36.45, 20 корон 38.30—38.60, дукати 83.80, 10 рублів 48.10, чеські корони ефект. 25.70, швейц. марка ефект. 2.12.

Банк Польський платив за долара 6.48.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Валюти і девізи.

Бельгія 124.85, 125.16, 124.54; Голландія 360.95, 361.85, 360.05; Копенгаген 132.60, 133.25, 131.95; Лондон 29.61, 29.76, 29.46; Париж 35.02, 35.11, 34.93; Прага 26.52, 26.55, 26.46; Швейцарія 173.00, 173.43, 172.57; Італія 47.00, 47.23, 46.77; Берлін 213.25.

АКЦІ.

Банк Польський 81 і пів — 82 — 81.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ”.

„Маслосоюз” платив кооперативам дня 8. 8. масло 2.70 зол., молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.80 зол. за кошу. Тенденція на масло удержання, на молоко слабша, на сметану знижкова, на яйця легко знижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дирекція прив. жін. учит. семінарії СС. Василіанок у Львові (вул. Поточького 95) подає огляд до відомо, що в шк. році 1933/34 буде вести агіда з новими шкільними законами отці роди шкіл: а) 6-класову вселюдну школу, до якої можуть вписуватися також хлопці до класу 1—4. Ця школа є аразковою школою апар до кандидаток учительської семінарії. б) 1-класу гімназії нового типу, до якої будуть прийняті учениці, що покинули 12 років, щонайменше 6 відділів вселюдної школи, або II. класу дзвільної гімназії, або вчилися приватно, в) III, IV, і V. курс учит. семінарії. Оголошення агіди приймає Дирекція кожного дня між год. 8—13. перед пол., від позамісцевих поштою. Вступні іспити до гімназії, як також на III і IV. курс учит. сем., відбуваються в днях 21. і 22. серпня ц. р. від год. 9. рано. Школа має права державних шкіл і є подолена в найздоровішій часті міста. При школі є виховний інститут, ведений фаховими силами. — о. В. Лішняк, директор. 152 1—3

Вписи до Жіночої Фахової Школи кооп. „Труд” у Львові, Ринок ч. 39, триватимуть від 15. VIII. до кінця ферм. До I-го класу приймають учениці, що покинули найменше 5 клас аселюдної школи. Абсолютенки гімназій та учит. семінарій можуть покінчити школу в одній або двох роках. Школа має всі права публичних шкіл. 151 1—2

Замість цятів на домовину б. п. Павла Федусевича складають Ю. і М. Мудрики 25 зол. на „Р. Ш.”. 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КРИНИЦЯ своїми природними газоними купелями і незрівняними водами лікує недуги серця, нервів та всілякі жіночі. Від 10. серпня зачинається дешевий сезон. Вже від 6 зол. денно почаша можна мати вершорядне удержання в українським пенсіонаті („Знич”) п. М. Яковської. 144 2—4

СТАНЦІЯ — прийму учениці в кожній гімназії. Фадієвичева, Лазаря 5/IV. 2—4

МОРЕЛІ ВИБІРНІ 15 золотих, МОРЕЛІ ДИЧКИ 11 золотих, оптикальне освітлення, оплачено за післяплатою анжана „Сахарович”, Замішники. 95 12—4

ФРОНТОВА, мебльована кімната з одним віном, або така сама з двома вінами, дуже тепла, дешево до винайму, вул. Спаського ч. 31 партер (Ліняк), куди кастела Антонія). Можуть бути такі обі разом. 117 1—1

ПРОДАМ нову каменичку побіт ливарського парку за 23.000 зол.; дохід 120 інформації подасть п. Кошак, Личаківська ч. 14. 167 1—1

ПОКІЯ до винайму — ученикам зокрема покій і опіка. Тереси 2 а, дери 15. 145 1—1

СВІТОВА Убезпечена Інституція, на переводить асіації ubezpieczenia, пошукує здібних аквіторів у всіх місцевостях Східної Галичини а першорядними порученнями. Зголошення від „Стіль дох” „Нова Реклама” Львів, Шлях ч. 3. 155 1—1

ДЕШЕВА і анжана станція для двох віночок. Виступського 12 п. Таракани. 149 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВПИСИ на рік 1933/34 до вчорасної річної школи крім і шиття та домашньої господарства прийме МАРІЯ ПІСАРСЬКА, Львів, СТАШЦА А. П. 16 14

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французької мови п. рідницького. — Ціна 3— зол., з поштовим пересилкою 4— зол.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО”.

Розмір часопису: 3 шпальти текстів і 6 шпальт оголошень.

1 км. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вож. 0.15	Дрібні оголошення від слова:	Остання сторінка 1/1	402
1 , одношпальтовий надіслання і некрологів	0.40	матримоніальні по	1/2	200
1 " в тексті і новинах	0.48	купи, продаж, винайм і т. п.	1/4	110
1 " на першій сторінці	0.55	шукаючи праці	1/8	60
		слова товстим друком подвійно.	Текстові сторони 50 проц. дороже.	

Текстові сторони 50 проц. дорожче

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видав Видавничя Співка „Діло”.

З друкарні Вил. Співки „Діло”. Львів. Ринок 10